

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор
Національного університету
«Одеська юридична академія»,
Професор Загородній В.Є.
«липень» 2021 р.

ВІСНОВОК

Національного університету «Одеська юридична академія» про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бережної Альони Олександрівни на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право», затвердженої Вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» 04 листопада 2016 року (протокол № 4)

В И Т Я Г

з протоколу засідання фахового семінару кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції та кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія» від 16 липня 2021 року

ПРИСУТНІ: кафедра права інтелектуальної власності та патентної юстиції НУ «ОЮА» - завідувачка кафедри, д.ю.н., проф., Харитонов О.І.; доцент кафедри, к.ю.н., доц. Мазуренко С.В.; доцент кафедри, к.ю.н., доц. Бааджи Н.П.; доцент кафедри, к.ю.н., доц. Симонян Ю.Ю.; доцент кафедри, к.ю.н., доц. Кирилюк А.В.; асистент кафедри Галупова Л.І.; асистент кафедри Мартинюк І.В., аспірантка Бережна А.О., лаборант Білак А.А..

Головуючий на засіданні фахового семінару – доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції НУ «ОЮА», к.ю.н., доцент Н.П. Бааджи.

На засідання запрошені: професор кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., проф. Давидова Ірина Віталіївна; професор кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., проф. Сафончик Оксана Іванівна; доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доц. Токарева Віра Олександрівна, таким чином, серед присутніх на засіданні – 3 (три) доктори наук за профілем представленої дисертації та 5 (п'ять) кандидатів наук фахівці за профілем представленої дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: обговорення основних наукових результатів дисертаційної роботи **Бережної Альони Олександрівни** на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 –

«Право», для їх апробації та оцінки їх новизни, теоретичного та практичного значення.

Слухали: Доповідь здобувачки кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції **Бережної Альони Олександрівни** за матеріалами дисертаційної роботи, представленої на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Доповідачка обґрунтувала актуальність обраної теми, визначила мету, завдання, методологію дисертаційного дослідження, охарактеризувала його об'єкт та предмет, виклала основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, вказала науково-практичну значимість роботи.

Здобувач наголосила, що музичний твір становить окремий об'єкт авторського права, який має свої специфічні ознаки та особливості використання і зробила висновок на підставі аналізу зібраного під час дослідження матеріалу, щодо того, що система законодавчого регулювання відносин у сфері здійснення авторських прав на музичний твір є ефективною, однак, не в повній мірі відповідає сучасним потребам цивільного обігу, в цьому контексті, за її словами, важливим показником є результати практичної діяльності учасників цивільних відносин щодо реалізації належних їм суб'єктивних авторських прав та їх захисту. Важливим залишається подальше вдосконалення механізмів застосування відповідних законодавчих положень як для забезпечення ефективного захисту прав авторів, так і для однакового і правильного їх застосування судовими органами, безпосередньо новоутвореним Вищим судом з питань інтелектуальної власності. Зазначені обставини, за її словами, і обумовили потребу вивчення цивільно-правових способів здійснення авторських прав на музичний твір, зокрема, з метою забезпечення ефективного судового захисту відповідних прав.

Завершивши доповідь, здобувачка відповіла на запитання учасників фахового семінару.

К.ю.н., доцент Мазуренко С.В.: Чи потребує законодавче регулювання прав автора в контексті досліджуваної тематики, а саме автора музичного твору, доопрацювання з урахуванням сучасного стану розвитку музичної індустрії?

Здобувач: Я вважаю, що законодавче регулювання прав автора музичного твору, потребує доопрацювання з наступних положень:

- закріплення за автором музичного твору (його правонаступниками) права на отримання частки ціни від кожного перепродажу творів, що слідує за першим продажем, на аукціонах (право слідування), адже віднесення до таких творів не тільки творів образотворчого мистецтва, як це передбачено нині діючим вітчизняним законодавством, а й першого нотного запису музичного твору є цілком логічним виходячі з суті права слідування та відповідає міжнародним стандартам регулювання відповідної правомочності;

- врегулювання питання належності майнових прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту, яке не урегульоване жодним з вітчизняних законодавчих актів.

К.ю.н., доцент Симонян Ю.Ю.: Чому в основі дослідження виокремлена більшою мірою саме проблематика захисту прав на музичний твір?

Здобувач: Проблема захисту автора від порушення його прав на твір виокремлена в основному у контексті досліджуваної тематики, адже по-перше, врегулювання відповідної сфери суспільного життя на законодавчому рівні хоча й відбулося порівняно давно, тим не менше на сьогоднішній день воно не відповідає сучасним тенденціям розвитку галузі; по-друге, контроль за реалізацією нормативних положень з боку держави має фрагментарний характер, по-третє, особливо гостро стоїть питання переважного правового нігілізму населення щодо дотримання авторських прав.

Асистент Галупова Л.І.: Чому Вами обрано для вивчення аналізованої тематики саме практику судів господарської юрисдикції?

Здобувач: У дослідженні зосереджено увагу на вивченні судової практики захисту авторських прав на музичні твори господарськими судами, як напрацьованим практичним базисом для майбутньої роботи Вищого спеціалізованого суду з питань інтелектуальної власності, адже згідно з законодавством саме за нормами господарського процесуального закону будуть розглядатися відповідні справи у новій судовій установі. Окрім того, з урахуванням сучасного стану судової практики з ефективного вирішення спорів, що виникають у сфері авторсько-правових відносин, встановлено переваги розгляду таких спорів саме судами господарської юрисдикції з огляду на такі ключові аспекти господарського судочинства: значний досвід практики з впровадження окремої спеціалізації суддів; високий рівень та якість судових рішень; оперативність розгляду справ, яка є вагомим фактором для спорів у сфері інтелектуальної власності загалом.

Після відповідей на запитання учасників фахового семінару було озвучено **висновок наукового керівника доктора юридичних наук, професора Харитонової О.І.** з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

Дисертаційне дослідження Бережної Альони Олександрівни присвячене правовим питанням публічного використання музичних творів у громадських місцях в контексті існуючих судових справ. Тема роботи безумовно є актуальною адже стосується дотримання прав автора та унеможливлення незаконного використання музичних творів у громадських місцях. Аналіз судових справ дав авторці можливість побачити ті проблеми які існують у законодавстві та запропонувати шляхи їх вирішення, звідси впливає і практична значущість роботи і її цінність для врегулювання взаємовідносин авторів та користувачів музичними творами.

Науковий керівник здобувачки зазначила, що здобувачка повністю виконала передбачені вимоги до підготовки здобувача вищої освіти. Регулярно

відвідувала лекції наукового керівника та викладачів кафедри та проводила практичні заняття.

Індивідуальний план наукової роботи був виконаний у повному обсязі, здобувачка поетапно виконувала всі вимоги та прислуховувалась до рекомендацій наукового керівника. Індивідуальний навчальний план також повністю виконаний, про що свідчить додана академічна довідка. Результати навчання були на високому рівні. Дотримуючись високих стандартів академічної та професійної доброчесності, про що додається довідка про рівень оригінальності роботи, здобувачем опрацьовано значну кількість наукових, нормативно-правових та інших джерел, які стосуються теми дисертаційного дослідження та висунуто пропозиції щодо удосконалення чинних нормативно-правових актів в питанні публічного використання музичних творів у громадських місцях.

Актуальність теми дослідження, широке використання загальнонаукових та спеціальних методів у дисертаційному дослідженні, обширна теоретична основа знайшли у роботі місце та належне обґрунтування.

Безумовно повною та ґрунтовною є новизна отриманих результатів дослідження, так авторка пропонує розрізнення понять використання твору та користування твором, що дійсно є логічним та правильним, також авторка наголошує на виокремленні функції захисту прав автора на твір як однієї з основних функцій діяльності організацій колективного управління, сформульоване авторське бачення поняття музичного твору, ці всі моменти безумовно є цінними та роблять роботу корисною та завершеною.

Мета і завдання поставлені в роботі перед Бережною Альоною Олександрівною розв'язані на належному рівні. Це безумовно дозволило здобувачці в повній мірі розкрити всі питання пов'язані з темою роботи та отримати низку нових результатів та пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства та загалом тонкостей і особливостей вирішення спорів у сфері публічного використання музичних творів у громадських місцях.

Результати дослідження пройшли апробацію та широко опубліковані у 8ми наукових працях авторки. Доповідалися, дискутувалися та знайшли схвалення на Всеукраїнських та Міжнародних конференціях та круглих столах.

Зважаючи на всі позитивні моменти дисертаційного дослідження, науковий керівник здобувачки д.ю.н., професор О.І. Харитонова вважає, що наукова кваліфікація А.О. Бережної повністю відповідає вимогам, що пред'являються до здобувача ступеня доктора філософії, а її дисертація може бути рекомендована прийняттям до розгляду разовою спеціалізованою вченою радою.

З оцінкою дисертації виступили рецензенти:

Професор кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор Сафончик О.І. зазначила: дисертанткою здійснено актуальне комплексне дослідження за темою «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях».

Тематика представленого до рецензування дисертаційного дослідження безумовно не викликає сумніву, адже рівень розвитку нації напряму залежить від тих культурних цінностей, які є у сучасній Україні. Про актуальність теми дослідження свідчать численні дослідження, які ведуться вітчизняними науковцями щодо проблематики публічного використання творів, в тому числі у громадських місцях. Однак у наявних наукових працях висвітлюються лише окремі аспекти теми, у зв'язку з цим необхідним є спеціальне дослідження за предметом теми, обраної дисертанткою.

Наведені авторкою аргументи переконують в актуальності та своєчасності дисертаційного дослідження, предметом якого обрано правові питання публічного використання музичних творів за матеріалами судової практики. Авторкою проведене комплексне системне дослідження за обраною темою, в результаті якого було отримано важливі для науки цивільного права висновки. При цьому авторкою проведене вивчення певного кола наукових досліджень, нормативно-правових актів України і зарубіжних країн та міжнародних актів, за допомогою чого вона визначила існуючі проблеми. Авторкою акцентується увага на необхідності проведення дослідження в рамках розвитку сучасної цивілістичної науки питань застосування теорії та практики в сфері використання музичних творів як об'єктів цивільних правовідносин. Таким чином, А.О. Бережною обґрунтовано доведено гостру потребу сучасної науки та практики в проведенні комплексного дослідження за обраною темою.

Важливим є висновок авторки щодо застосування поняття «використання твору» виключно до суб'єкта авторського права. Натомість у відношенні суб'єктів, які користуються твором у своїй діяльності лише задля отримання прибутку, але без набуття права власності, пропонується застосовувати поняття «користування твором».

На особливу увагу заслуговує запропоноване авторське визначення поняття використання об'єкта авторського права як можливості суб'єкта такого права здійснювати правовідносини, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням результатом творчої діяльності, що передбачені договором або законом та спрямовані на задоволення певних матеріальних чи нематеріальних інтересів носіїв суб'єктивних авторських прав.

Дослідження практики нашої держави та зарубіжного досвіду в сфері нормативно-правового регулювання використання музичних творів в якості об'єктів авторських прав із застосування комплексу методологічних, теоретичних та правових засобів надало змогу авторці: визначити поняття музичного твору як об'єкта авторського права; розкрити правомочності автора музичного твору та його правонаступників; висвітлити питання управління майновими правами автора організаціями колективного управління як представниками при здійсненні авторських прав; з'ясувати юридичну природу використання музичного твору як способу здійснення авторських прав у цивільних правовідносинах; розкрити сутність та значення договорів про розпорядження майновими правами на музичний твір як основного інструменту

здійснення авторських прав на музичний твір; визначити цивільно-правові способи захисту авторського права на музичні твори; проаналізувати особливості цивільно-правового захисту авторських прав на музичний твір у судовому порядку, зокрема в порядку господарського судочинства; розробити пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення законодавства України, з метою більш ефективного його застосування у сфері використання музичного твору.

За результатами аналізу теоретичних висновків авторки можна констатувати, що на сьогодні перспективним є подальше наукове дослідження правових питань публічного використання музичних творів у громадських місцях. А результати дисертаційного дослідження А.О. Бережної створюють фундамент для майбутніх наукових розробок як теоретико-правових проблем, так і практичних аспектів захисту авторських прав при публічному використанні музичних творів в Україні, в тому числі у громадських місцях.

В цілому, слід відмітити високий загальний рівень дисертаційного дослідження, оскільки крім теоретичних положень цінним у роботі є їх зв'язок з практичною площиною застосування висновків та результатів наукового пошуку. Авторка вірно звертає увагу на те, що музичні твори у розумінні об'єктів правового захисту в практиці правозастосування частіше є комплексними об'єктами авторських прав, які сприймаються в якості цілісного єдиного об'єкта – пісні. Зважаючи на це, авторка пропонує, що задля правової визначеності та однозначності термінологічних позначень доцільно обмежити визначення музичного твору виключно комплексом звуків, як музикою, окремо від текстового наповнення, як літературного твору. Також авторка визначає первинних суб'єктів авторських прав на музичні твори в якості фізичних осіб – інтелектуальних творців вказаного об'єкта, так як юридичних осіб відносить до категорій роботодавців, замовників, та спадкоємців автора музичних творів.

Протягом дослідження авторка приділяє увагу наданню загальної характеристики суб'єктам суміжних прав, які використовують музичні твори у своїй діяльності. Визначаючи юридичну природу суб'єктів суміжних прав, авторка відносить виконавців музичних творів до осіб зі статусом, який знаходиться на межі суміжних та авторських прав. Разом з тим, А.О. Бережна проводить дослідження майнових прав автора музичних творів та вірно робить висновок про те, що вказані права у сучасному цивільному обігу набувають ознаки особливого товару.

Однак, попри загальне позитивне враження від даної дисертаційної роботи, у ній є деякі недоліки та дискусійні питання, які потребують додаткової аргументації під час захисту.

Зокрема, авторка вірно акцентує увагу на відсутність єдиного підходу до визначення таких правових категорій, як «громадські місця» та «публічне використання твору», в тому числі музичних, проте окремо не виділяє їхні характерні ознаки, які якраз обумовлюють специфіку такого використання.

Приділення уваги цим питанням лише б позитивно вплинуло на проведення дисертаційне дослідження.

Крім того, бракує аналізу зарубіжної практики щодо вирішення теоретичних та практичних проблем, які виникають при публічному використанні музичних творів у громадських місцях. Роботу збагатив би аналіз норм законодавства зарубіжних держав на предмет можливого їх врахування при оновленні національного законодавства, адже в Україні триває процес рекодифікації цивільного законодавства.

Попри зазначені зауваження, можливо констатувати, що в цілому вони не применшують позитивного значення дисертації, мають уточнюючий та рекомендаційний характер, та націлені на посилення дискусії в процесі прилюдного захисту дисертації. Дисертація А.О. Бережної за своїм науковим рівнем, одержаними результатами дослідження та пропозиціями відповідає вимогам, що ставляться до наукових робіт такого рівня.

Доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент Токарева В.О. зазначила: тематика представленого до рецензування дисертаційного дослідження А.О.Бережної на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях» визначається високим ступенем актуальності, оскільки є першим у вітчизняній науці спеціальним комплексним дослідженням публічного використання музичних творів, в якому основна увага зосереджена на матеріалах судової практики судів господарської юрисдикції, як напрацьованого практичного базису реалізації нормативних положень регулювання відповідних правовідносин з метою подальшого застосування у діяльності новоутвореної спеціалізованої судової установи – Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Відаючи належне внеску науковців у теорію авторського права, цивільних правовідносин які виникають в сфері його реалізації, слід зауважити, що на сьогодні у вітчизняній науці відсутні наукові дослідження специфічних ознак та особливостей такого культуно-соціального явища, як музичний твір у правовій площині. Зазначеним і обумовлена актуальність теми даного дисертаційного дослідження, необхідність і доцільність звернення до аналізу саме правових питань публічного використання музичного твору, визначення його мети та завдання.

Дослідження української практики та зарубіжного досвіду використання музичних творів із застосування комплексу методологічних, теоретичних та правових засобів надало змогу авторці: визначити поняття музичного твору як об'єкта авторського права; розкрити правомочності автора музичного твору та його правонаступників; висвітлити питання управління майновими правами автора організаціями колективного управління як представниками при здійсненні авторських прав; з'ясувати юридичну природу використання музичного твору як способу здійснення авторських прав у цивільних правовідносинах; розкрити сутність та значення договорів про розпорядження

майновими правами на музичний твір як основного інструменту здійснення авторських прав на музичний твір; визначити цивільно-правові способи захисту авторського права на музичні твори; проаналізувати особливості цивільно-правового захисту авторських прав на музичний твір у судовому порядку, а саме в порядку господарського судочинства; розробити пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення законодавства України, з метою більш ефективного його застосування у сфері використання музичного твору.

Виокремленні А.О. Бережною та виконані в процесі дослідження завдання надали можливість повною мірою досягти мети роботи – розкриття правової природи музичного твору як об'єкта авторського права, визначення способів його використання в розрізі реалізації авторами своїх виключних прав, а також розробка на цій основі пропозицій, спрямованих на удосконалення законодавства та судової практики.

Належний ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій дослідження А.О. Бережної ґрунтується на успішному використанні дисертантом методологічного інструментарію юридичної науки. Заслуговує на підтримку визначена автором методологія дослідження, яка складається з принципів наукового пізнання, методологічних підходів та широкого кола філософсько-світоглядних, загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження використання музичних творів.

Положення наукової новизни отриманих результатів автором справедливо структуровано на ті, що отримані вперше, ті, що удосконалено, і ті, що дістали подальшого розвитку. Найбільш важливе значення з теоретичної та практичної точок зору мають положення наукової новизни, що стосуються:

обґрунтування пропозиції виокремлення функції захисту (в тому числі - судового) прав автора на твір як однієї з основних функцій діяльності організацій колективного управління, оскільки через відсутність формальної згоди від автора на захист прав в певний спосіб втрачається ефективність діяльності колективного управління в сфері захисту правовласника;

обґрунтування позиції щодо застосування поняття «використання твору» виключно до суб'єкта авторського права. Натомість у відношенні суб'єктів, які користуються твором у своїй діяльності лише задля отримання прибутку, але без набуття права власності, пропонується застосовувати поняття «користування твором»;

запропонованого авторського визначення поняття використання об'єкта авторського права як можливості суб'єкта такого права здійснювати правовідносини, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням результатом творчої діяльності, що передбачені договором або законом та спрямовані на задоволення певних матеріальних чи нематеріальних інтересів носіїв суб'єктивних авторських прав;

Зміст положень, що віднесені автором до положень наукової новизни одержаних результатів, свідчить про авторський підхід до вивчення проблематики публічного використання музичного твору.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки й рекомендації можуть бути використані:

науково-дослідницькій діяльності – при подальшому аналізі перспектив подальшого вдосконалення механізму використання музичного твору з комерційною метою;

правотворчості – при подальшому вдосконаленні актів законодавства, положення яких застосовуються до нормативної регламентації регулювання спільних відносин, що виникають при створенні та подальшому використанні музичного твору як авторами, так і сторонніми користувачами;

правозастосовній діяльності – при формуванні механізмі захисту прав автора на музичний твір у судовому порядку;

навчальному процесі – при підготовці підручників, посібників, інших навчально-методичних матеріалів з дисципліни «Право інтелектуальної власності», спецкурсів з проблематики авторського права та суміжних прав, правового регулювання музичної індустрії тощо.

Окремо слід зупинитись і на змісті дисертаційної роботи, в якій автор послідовно і обґрунтовано розкрив предмет дисертаційного дослідження. Автором грамотно викладено зміст анотації, у вступі дисертаційного дослідження обґрунтовується актуальність теми, визначаються об'єкт, предмет, мета і основні завдання дослідження, характеризується методологічна і науково-теоретична основа роботи, наукова новизна одержаних результатів, теоретичне і практичне значення результатів дослідження, виокремлюються положення щодо їх апробації тощо.

Змістовно дисертаційне дослідження складається із трьох блоків питань, які відображені у ньому. Це питання характеристики об'єкт дослідження – музичного твору як об'єкт правової охорони (Розділ 1), питання здійснення авторських прав на музичний твір (Розділ 2) та питання прикладного змісту, а саме: особливості захисту авторського права на музичний твір та перспективи вдосконалення його механізму (Розділ 3).

У першому розділі дисертантом виокремлюється та узагальнюється ряд питань теоретичного характеру, в межах чого у підрозділі 1.1 визначено специфічні ознаки та особливості використання музичного твору як окремого об'єкта авторського права.

У змісті підрозділу 1.2 «Автори та інші суб'єкти виключних прав на музичні твори» проаналізовано статус автора та інших носіїв виключних прав на музичні твори, можливості таких суб'єктів задовольняти свої суб'єктивні права та охоронювані законом інтереси при здійсненні окремих правомочностей щодо використання музичного твору, в результаті чого встановлено, що сучасний стан правового забезпечення здійснення суб'єктивних авторських прав зумовив необхідність закріплення на нормативному рівні конкретних способів їх здійснення.

Окремо у підрозділі виокремлено проблемні моменти, що потребують доопрацювання, а саме: закріплення за автором музичного твору (його правонаступниками) права на отримання частки ціни від кожного перепродажу творів, що слідує за першим продажем, на аукціонах (право слідування), адже віднесення до таких творів не тільки творів образотворчого мистецтва, як це передбачено нині діючим вітчизняним законодавством, а й першого нотного запису музичного твору є цілком логічним виходячі з суті права слідування та відповідає міжнародним стандартам регулювання відповідної правомочності; врегулювання питання належності майнових прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту, яке не урегульоване жодним з вітчизняних законодавчих актів.

У підрозділі 1.3 охарактеризовано колективне управління майновими правами на музичні твори. Розроблено пропозицій щодо підвищення ефективності здійснення повноважень організаціями колективного управління та вдосконалення порядку взаємодії між автором та такими організаціями. Обґрунтовано необхідність виокремлення функції захисту (в тому числі - судового) прав автора на твір як однієї з основних функцій діяльності організацій колективного управління. Зокрема, з метою удосконалення ефективності захисту майнових прав авторів пропонується закріпити за організацією колективного управління право на захист об'єктів авторського права, які знаходяться у її управлінні за договором з правовласником, як дискреційне.

Розділ 2 за своїм змістом присвячений вивченню здійснення авторських прав на музичний твір. Так, у підрозділі 2.1 досліджується юридичний зміст використання музичного твору як способу здійснення авторських прав у цивільних правовідносинах.

Зосереджено увагу на використанні твору, як одному зі способів здійснення (реалізації) правомочностей автора, яке виступає якісною ознакою процесу здійснення суб'єктивного цивільного права, що вказує, за допомогою яких засобів, у якому порядку, стосовно яких об'єктів мало місце здійснення відповідного суб'єктивного цивільного права в кожному конкретному випадку.

Підтримано позицію щодо того, що з урахуванням специфічних ознак способів здійснення авторських прав останні слід розуміти як конкретно визначені положеннями актів цивільного законодавства, дозволи та заборони для носіїв суб'єктивних авторських прав та осіб, які їм протистоять в силу абсолютного характеру цих прав, щодо вчинення відповідних дій, спрямованих на задоволення певних матеріальних чи нематеріальних інтересів носіїв суб'єктивних авторських прав.

Висунуто пропозицію щодо застосування поняття «використання твору» виключно до суб'єкта авторського права. Натомість у відношенні суб'єктів, які користуються твором у своїй діяльності лише задля отримання прибутку, але без набуття права власності, пропонується застосовувати поняття «користування твором».

У межах підрозділу 2.2 встановлено, що договори про розпорядження майновими правами є основною універсальною правовою моделлю організації та врегулювання взаємодії між учасниками правовідносин у музичній індустрії: автора (інших правоволодільців), організації колективного управління та користувача - суб'єкта підприємницької діяльності.

Наголошено на тому, що імперативна вимога закону щодо письмової форми ліцензійного договору та вимога про підписання договору, шляхом проставлення підпису (електронного підпису) не відповідає сучасним тенденціям суспільних відносин, які формуються у мистецькій галузі, адже в такому разі використання інших правових конструкцій, наприклад, договору приєднання без підпису обох сторін, є таким, що не відповідає чинному законодавству.

Пропонується переглянути законодавчо закріплені форми правочинів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та безпосередньо авторського права, з метою подальшого запровадження механізму укладення публічного ліцензійного договору.

Практично-прикладне спрямування має розділ 3 «Особливості захисту авторських прав на музичний твір та перспективи вдосконалення його механізму».

В межах підрозділу 3.1 проаналізовано проблематику порушень прав автора музичного твору, а у підрозділі 3.2 досліджені цивільно-правові способи захисту авторських прав на музичний твір. На підставі чого встановлено, що врегулювання відповідної сфери суспільного життя на законодавчому рівні хоча й відбулося порівняно давно, тим не менше на сьогоднішній день воно не відповідає сучасним тенденціям розвитку галузі, до того ж, контроль за реалізацією нормативних положень з боку держави має фрагментарний характер і особливо гостро стоїть питання переважного правового нігілізму населення щодо дотримання авторських прав.

У підрозділі 3.3 автором, зосереджено увагу на вивченні судової практики захисту авторських прав на музичні твори господарськими судами, як напрацьованим практичним базисом для майбутньої роботи Вищого спеціалізованого суду з питань інтелектуальної власності, адже згідно з законодавством саме за нормами господарського процесуального закону будуть розглядатися відповідні справи у новій судовій установі.

У підрозділі 3.4. проаналізовано застосування інституту судової експертизи у справах зі спорів, пов'язаних із захистом авторського права на музичний твір. Встановлено, що судова експертиза є дієвим процесуальним прийомом для доказування фактів порушення авторських прав та встановлення осіб, винних в таких порушеннях. Зважаючи на складність доказування у справах зі спорів, пов'язаних із захистом виключного права на музичні твори, ключову роль у доказуванні відіграє саме висновок експерта. Такий висновок є вагомим аргументом для суду, оскільки дозволяє встановити фактичні обставини справи за допомогою спеціальних знань, якими не володіє суддя та винести обґрунтоване рішення. Однак, на даний час процес проведення експертизи в

аналізованій категорії спорі є занадто ускладненим і сторонам в більшості випадків вигідніше заключити мирову угоду навіть при недостатньо вигідних умовах для особи яка зазнала порушення прав це є більш доцільним, а, отже, говорити про відновлення справедливості та повноцінне відшкодування шкоди ми не можемо. Процедура проведення експертизи у аналізованій категорії спорів є безпідставно ускладненою, внаслідок чого вартість її здійснення супроводжується значними матеріальними затратами та містить невинуватені затримки.

У підрозділі 3.5. досліджено процес формування та перспективи діяльності новоствореного Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Встановлено, що осередження всіх справ, пов'язаних із захистом об'єктів інтелектуальної власності у Вищому спеціалізованому суді з питань інтелектуальної власності дасть змогу забезпечити: ефективність судочинства в сфері захисту інтелектуальної власності загалом та авторського права зокрема; єдність правозастосовної практики, ліквідує різні підходи до тлумачення одних і тих самих норм законодавства чим підвищить рівень законності; стимулювання творчої діяльності в країні; вплив на інвестиційну привабливість української економіки для іноземних та вітчизняних компаній.

У висновках автором за результатами проведеного дослідження викладено найбільш важливі науково-теоретичні та практичні положення, які дійсно відображають зміст дисертаційного дослідження, результати використання різних методологічних прийомів дослідження, авторські ідеї, які засновані на дослідженому емпіричному матеріалі.

Вказане вище свідчить про те, що дисертаційна робота А.О. Бережної є комплексною науковою працею, що підготовлена автором самостійно, має завершений характер, в якій вперше у сучасній юридичній науці здійснено аналіз публічного використання музичних творів.

Позитивно оцінюючи та відзначаючи належний рівень постановки і реалізації проблеми, наукову новизну одержаних результатів, слід відзначити, що як і будь-яке творче дослідження, присвячене аналізу дискусійних проблем юриспруденції, воно викликає певні побажання, що можуть бути сприйняті як уточнення авторської позиції.

1. В умовах сьогодення актуального значення набуває питання запровадження практики альтернативних способів захисту прав інтелектуальної власності. У зв'язку з цим можливо варто додати, які, на думку автора альтернативні способи захисту можуть використовуватись при захисті прав на музичний твір.

2. В роботі окремо приділено увагу та надано загальні характеристики суб'єктам суміжних прав, які у своїй діяльності безпосередньо застосовують музичний твір, в першу чергу, виконавцям музичних творів. Автор аналізує законодавчі приписи щодо правового статусу виконавця та зазначає, що він є найбільш близьким за своєю юридичною природою до автора твору, і результат його діяльності - виконання до об'єктів авторського права, а отже його правовий

статус знаходиться на межі суміжних прав та авторських прав, разом з тим більше тяжіє до останніх. Однак, автор не наводить своїх особистих остаточних висновків щодо справедливості правового статусу зазначеного суб'єкта: чи є для нього природнім статус суб'єкта суміжних прав чи варто віднести до авторів, - було б цікаво почути думку автора з цього питання.

Попри зазначені зауваження, можливо констатувати, що в цілому вони не применшують позитивного значення дисертації, мають рекомендаційний характер та націлені на посилення дискусії в процесі прилюдного захисту дисертації. Результати дисертаційного дослідження А.О. Бережної створюють фундамент для майбутніх наукових розробок як теоретико-правових проблем, так і практичних аспектів правових питань публічного використання музичних творів у громадських місцях.

Долучившись до **обговорення основних наукових результатів дисертації, д.ю.н, професор І.В. Давидова** відзначила, що дослідження характеризується високим ступенем наукової новизни. В українській юридичній науці обраний автором предмет дослідження поки що не аналізувався на монографічному рівні, а тому розробки у цьому напрямі слід всіляко вітати.

Професор І.В. Давидова звернула увагу на те, що авторські висновки не тільки аргументовано належним чином, але й що усі пропозиції детально пророблено. Прикладом може слугувати пропозиція змінити конструкцію правової норми, яка декларує функції організацій колективного управління, шляхом вилучення слів «...та доручення правовласників» після слів «звертаються до суду від імені правовласників за захистом їхніх майнових прав відповідно до статутних повноважень», розроблена на підставі аналізу напрацьованих правових позицій судової практики, під час розгляду судами справ, пов'язаних із захистом прав на об'єкти авторського права щодо аналізу повноважень організацій колективного управління згідно з договорами, укладеними між ними та суб'єктами авторського права, зокрема щодо права на звернення до суду для захисту авторських прав та однозначну відмову у задоволенні вимог про відшкодування шкоди через неправомірне використання твору у зв'язку з відсутністю попередньої згоди правовласника на вжиття організацією колективного управління заходів судового захисту, в результаті чого через відсутність формальної згоди від автора на захист прав в певний спосіб (яка апріорі мається на увазі при укладанні договору з організацією) втрачається ефективність діяльності колективного управління та можливість відновити порушені права автора взагалі.

Професор І.В. Давидова позитивно оцінила дисертаційне дослідження.

Доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції А.В. Кирилюк зазначила, що застосування при написанні дисертаційного дослідження сучасної методології у цілому та порівняльно-правового методу зокрема значно збагатило роботу, адже завдяки використанню останнього вдалось дослідити чинне законодавства у порівнянні з нормами законів, які до недавнього часу регулювали окремі інститути авторського права. Визначений

метод дозволив також простежити динаміку розвитку даного правового інституту на сучасному етапі, а також визначити схожість і відмінність у підходах до його регулювання.

Підсумовуючи виступи **к.ю.н., доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Бааджи Н.П.** зазначивши, що дисертаційне дослідження Бережної Альони Олександрівни на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях» відповідає спеціальності 081-Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (зі змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 року №283), п.10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року №167.

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що результати дисертації Бережної Альони Олександрівни «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»), мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2. Затвердити такий висновок щодо дисертації Бережної Альони Олександрівни.

ВИСНОВОК

кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції та кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія» щодо дисертації аспірантки кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Бережної Альони Олександрівни на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право».

Дисертація Бережної Альони Олександрівни «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право») виконана на кафедрі права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія».

Тема дисертації схвалена та затверджена на засіданні кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 3 від 24 жовтня 2016 року) та

рішенням Вченої ради Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 4 від 04 листопада 2016 року).

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор Харитонova О.І.

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бережної Альони Олександрівни «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях» Вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 8 від 7 липня 2021 року) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія» з залученням фахівців з напрямку дисертаційного дослідження інших кафедр, та призначено двох рецензентів:

- професора кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора О.І. Сафончик;

- доцента кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», кандидата юридичних наук, доцента В.О. Токареву.

Ступінь актуальності теми дисертації.

Здобувачем вмотивовано обґрунтовано актуальність та важливість наукового опрацювання питань, що є предметом його дослідження, висвітлюючи зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання. Зокрема, здобувач звертає увагу на таке.

В умовах активного розвитку музичної індустрії та загальної тенденції до глобалізації світових суспільних процесів розширюється коло стосунків, які виникають при реалізації майнових прав на музичні твори. У сучасному світі музичний твір вже є не тільки цінним продуктом діяльності людини з морально-духовної точки зору, що сприяє культурному збагаченню людства, а й так само з економічної, адже сприяє зростанню економічного потенціалу держави, зокрема входженню України на світовий ринок музичного бізнес-середовища на партнерських засадах.

В Україні на сучасному етапі все ще продовжує формуватись розуміння сутності та ролі майнових прав автора, доцільність їх комерціалізації, проведення інтелектуального аудиту та оцінки все більше знаходить запит у національній економіці. Однак, неодмінною умовою інноваційного шляху розвитку нашої країни є якісний правовий захист, який передбачає, у тому числі, наявність ефективних механізмів захисту прав автора та відповідальності за їх порушення.

Норми законодавства України у сфері авторського права загалом відповідають основним міжнародним стандартам. Для реалізації Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» з метою гармонізації вітчизняного законодавства із законодавством країн-учасниць Європейського Союзу, а також

на виконання вимог Світової організації торгівлі до нормативно-правових актів України в галузі інтелектуальної власності було внесено низку змін, які стосуються норм матеріального і процесуального права. Водночас важливим залишається подальше вдосконалення механізмів застосування відповідних законодавчих положень як для забезпечення ефективного захисту прав авторів, так і для однакового і правильного їх застосування судовими органами, у тому числі й новоутвореним судом з питань інтелектуальної власності.

Втім, наразі, вже можна говорити про те, що система законодавчого регулювання відносин у сфері здійснення авторських прав на музичний твір є ефективною, однак, не в повній мірі відповідає сучасним потребам цивільного обігу. В цьому контексті важливим показником є результати практичної діяльності учасників цивільних відносин щодо реалізації належних їм суб'єктивних авторських прав та їх захисту, в тому числі судами. Зазначені обставини обумовлюють потребу вивчення цивільно-правових способів здійснення авторських прав на музичний твір, зокрема, з метою забезпечення ефективного судового захисту відповідних прав.

Отже, виникає нагальна необхідність розглянути на сучасному етапі розвитку цивільної науки і практики питання, пов'язані із використанням музичного твору як об'єкта цивільних правовідносин.

Цивільно-правове регулювання відносин у сфері авторських прав неодноразово поставало предметом дослідження в дисертаційних роботах. Так, їх вивченню присвятили свої праці: Бажанов В.А. «Договірні правовідносини в авторському праві України (2013 рік)», Ізбаш О.О. «Організаційні цивільні правовідносини, що виникають при здійсненні авторських прав» (2013 рік), Калениченко П.А. «Охорона авторського і суміжних прав у музичному шоу-бізнесі України» (2008 рік), Кетрань А.А. «Зобов'язання в авторському праві» (2014 рік), Стреля М.І. «Авторське право на літературні і художні твори в Європейському Союзі та Україні: порівняльно-правове дослідження» (2011 рік), Міщенко О.П. «Цивільно-правові способи здійснення авторських прав» (2015 рік), Микитин В.І. «Цивільно-правова відповідальність за порушення майнових прав інтелектуальної власності» (2016 рік) та інші.

Окрім того, теоретичні аспекти дослідження значною мірою ґрунтуються на працях авторів, які розглядали загальні засади авторського права. Серед них праці таких науковців: Бааджи Н.П., Бондаренко С.В., Ізбаш О.О., Кулініч О.О., Лазаренко Т.Л., Надельман Э.А., Підпригора О.Б., Севастьянова О.В., Ульянова Г.О., Харитонova О.І. Штефан А.С. та інші.

Віддаючи належне внеску зазначених науковців у теорію авторського права, цивільних правовідносин які виникають в сфері його реалізації, слід зауважити, що на сьогодні у вітчизняній науці відсутні наукові дослідження безпосередньо музичного твору, як об'єкта авторського права. Зазначеним і обумовлена актуальність теми даного дисертаційного дослідження, необхідність і доцільність звернення до аналізу саме правових питань публічного використання музичного твору, визначення його мети та завдання.

Здобувач правильно визначає зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами, вказує на те, що дисертаційне дослідження виконано в межах плану науково-дослідної теми кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції «Правові проблеми захисту авторських та суміжних прав від контрафакції, піратства та плагіату» на 2016-2020 рр. Як складові плану науково-дослідної роботи Національного університету «Одеська юридична академія» «Стратегія інтеграційного розвитку України: правовий та культурний вимір» (державний реєстраційний номер 0116U001842).

Тематика дисертації знаходиться у руслі виконання Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки.

Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукова новизна отриманих результатів дисертації, як зазначає здобувач та підтверджує зміст дисертації, забезпечується тим, що дисертація є першим у національній юридичній науці дослідженням, у якому сформульовано комплексні пропозиції щодо правових питань публічного використання музичних творів у громадських місцях.

У дисертаційному дослідженні сформульовано нові положення і висновки, що мають концептуальну і науково-практичну значимість та становлять особистий внесок автора в розробку проблематики:

уперше:

- обґрунтовано необхідність виокремлення функції захисту (в тому числі - судового) прав автора на твір як однієї з основних функцій діяльності організацій колективного управління, оскільки через відсутність формальної згоди від автора на захист прав в певний спосіб втрачається ефективність діяльності колективного управління в сфері захисту правовласника;

- обґрунтовано позицію щодо застосування поняття «використання твору» виключно до суб'єкта авторського права. Натомість у відношенні суб'єктів, які користуються твором у своїй діяльності лише задля отримання прибутку, але без набуття права власності, пропонується застосовувати поняття «користування твором»;

- запропоновано авторське визначення поняття використання об'єкта авторського права як можливості суб'єкта такого права здійснювати правовідносини, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням результатом творчої діяльності, що передбачені договором або законом та спрямовані на задоволення певних матеріальних чи нематеріальних інтересів носіїв суб'єктивних авторських прав;

удосконалено:

- визначення поняття музичного твору, як об'єкта правового регулювання, а саме надано авторське визначення: музичний твір – сукупність ідей та образів, отриманих в результаті творчого процесу, що виражені для об'єктивного

сприйняття споживачів за допомогою музичних інструментів, комп'ютерних програм, нотного запису або (та) людського голосу (за виключенням слів);

- запропоновано пропозиції щодо вдосконалення положень чинного законодавства. Зокрема, з метою удосконалення ефективності захисту майнових прав авторів зпропонується закріпити за організацією колективного управління право на захист об'єктів авторського права, які знаходяться у її управлінні за договором з правовласником, як дискреційне;

- з метою завершення формування суддівського корпусу Вищого суду з питань інтелектуальної власності та відповідно початку роботи судової установи у найкоротші строки, висунуто пропозицію внести зміни до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» відповідно до яких, на період припинення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, як виключної обставини, тимчасово делегувати її повноваження щодо забезпечення формування суддівського корпусу іншому органу;

набули подальшого розвитку:

- твердження, що система колективного управління правами на твори мистецько-культурної сфери, як на об'єкт правовідносин, відповідає загальним потребам правовласників, потребам користувачів і вимогам державних органів влади, певною мірою урівноважуючи як приватні, так і суспільні інтереси різних сторін, а отже такий спосіб управління майновими правами визначено найбільш доцільним для застосування з практичної точки зору;

- положення про те, що договір у сфері використання музичного твору, є основною універсальною правовою моделлю організації та врегулювання взаємодії між учасниками правовідносин у музичній індустрії: автора (інших правоволоділців), організації колективного управління та користувача - суб'єкта підприємницької діяльності;

- визначення особливостей господарських спорів у сфері авторського права, що розкриваються в їх характерних рисах, до яких належать: особливий предмет – права на твір, що використовується при здійсненні господарської діяльності для задоволення приватноправового інтересу суб'єкта господарювання та (або) публічно-правового інтересу суспільства; суб'єктний склад спору, до якого входять суб'єкти господарювання, які володіють або прагнуть набути права на твори для використання їх у господарській діяльності, та уповноважені державою органи та установи, які в межах наданих повноважень можуть здійснювати вплив на реалізацію таких прав, відповідно до встановлених законодавством режимів правової охорони творів; інтерес суб'єктів спору пов'язаний з правами на об'єкт авторського права, що характеризується наявністю значної економічної (матеріальної) складової; органічне поєднання приватноправового та публічно-правового інтересів, домінуюча частина яких у конкретному спорі визначається відповідно до його предмета; переважна роль у намаганнях суб'єктів спору відновити та захистити права, а не покарати порушника;

- визначення інституту судової експертизи у справах зі спорів, пов'язаних із захистом виключного права на музичний твір як основного засобу доказування, оскільки судова експертиза є дієвим процесуальним прийомом для доказування фактів порушення авторських прав та встановлення осіб, винних в таких порушеннях, зважаючи на складність доказування у справах зі спорів, пов'язаних із захистом виключного права на музичні твори;

Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі (точність, логічність, лаконічність, зрозумілість, зв'язаність, цілісність, завершеність).

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що висновки і пропозиції, сформульовані в дисертації, можуть бути використані у:

- науково-дослідній діяльності – як основа для подальшого наукового дослідження механізму використання музичного твору з комерційною метою;

- правотворчій сфері – при подальшому вдосконаленні актів законодавства, положення яких застосовуються до нормативної регламентації регулювання суспільних відносин, що виникають при створенні та подальшому використанні музичного твору як авторами, так і сторонніми користувачами;

- правозастосовній сфері – при підготовці пропозицій щодо удосконалення норм ЦК України та інших нормативно-правових актів щодо регулювання використання музичних творів; при формуванні механізмів захисту прав автора на музичний твір у судовому порядку;

- навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін «Цивільне право», «Право інтелектуальної власності»; при підготовці підручників, посібників, інших навчально-методичних матеріалів з зазначених дисципліни та спецкурсів з проблематики авторського права та суміжних прав, правового регулювання музичної індустрії тощо.

Публікації. Основні положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації, сформульовані в дисертації, викладені у 5 наукових статтях, з яких 4 статті опубліковано у фахових виданнях, перелік яких затверджено МОН України, 1 стаття – у зарубіжному періодичному виданні, а також у 2 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Бережна А.О. Захист виключного права на музичні твори у господарському судочинстві. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. № 1. С. 100-104.

2. Бережна А.О. Інститут судової експертизи у справах зі спорів, пов'язаних із захистом виключного права на музичні твори. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 11 (261). С. 10-13.

3. Бережна А.О. Особливості публічного використання музичного твору як об'єкта авторського права: аналіз нормативних положень. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний*

інститут». 2018. № 1(37). С. 70-74.

4. Бережна А.О. Автори та інші суб'єкти прав на музичні твори: оглядовий аналіз нормативних положень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 4. С. 38-41.

5. Berezhna A. Definition of notion “musical work” as an object of civil-law relations. *Recht der Osteuropäischen Staaten (ReOS)*. 2019. №1. С. 5-8.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Бережна А.О. Інститут судової експертизи у справах зі спорів, пов'язаних із захистом виключного права на музичні твори. *Законність і правопорядок у сучасному суспільстві: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (10-11 березня 2017 р., м. Київ)*. Херсон: Гельветика, 2017. С. 23-27.

7. Бережна А.О. Яке майбутнє чекає на захист прав інтелектуальної власності у судовому порядку в Україні. *Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні» до 90 річчя від дня народження Ю.С. Червоного: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (6 листопада 2018р., м. Одеса)*. О.: Фенікс, 2018. С. 88-91.

Характеристика особистості здобувачки. Бережна А.О. має вищу юридичну освіту. У 2015 р. закінчила Національний університет «Одеська юридична академія» за спеціальністю «Правознавство», здобула кваліфікацію «Магістр права». З 2016 по 2019 рр. перебувала на посаді головного спеціаліста господарського суду Херсонської області за напрямом діяльності: аналіз та узагальнення судової практики; з 2019 по 2021 рр. перебувала на посаді головного спеціаліста відділу аналітичної роботи та узагальнення судової практики Південно-західного апеляційного господарського суду; на теперішній час працює у Південному міжрегіональному територіальному управлінні Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів на посаді Завідувача Сектору правового забезпечення. З 2016 р. – аспірантка кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія». Володіє українською, російською, англійською мовами.

Оцінка мови й стилю дисертації. Мова й стиль дисертаційного дослідження відповідають вимогам, які висуваються до наукової праці такого рівня.

У результаті попередньої експертизи дисертації Бережної А.О. та повноти основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ

Ознайомившись із дисертацією Бережної Альони Олександрівни «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях» та

науковими публікаціями, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також взявши до уваги підсумки фахового семінару, вважаємо, що:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення щодо результатів дисертаційного дослідження Бережної Альони Олександрівни на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081-Право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Бережної Альони Олександрівни на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях» відповідає спеціальності 081-Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 року №283), п.10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року №167.

1. Рекомендувати дисертацію Бережної Альони Олександрівни на тему «Правові питання публічного використання музичних творів у громадських місцях» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081-Право.

Рецензент:

**Професор кафедри цивільного права
Національного університету
«Одеська юридична академія»
доктор юридичних наук, професор**

О.І. Сафончик

Рецензент:

**Доцент кафедри цивільного права
Національного університету
«Одеська юридична академія»
кандидат юридичних наук, доцент**

В.О. Токарева